

Ylivieska-lisalmi-Kontiomäki toiminnallisuuden parantaminen

Suunnittelukohde 05/2017

Hankkeen lähtökohtana on ollut mahdollistaa Vartiuksen raja-asemalta Kokkolan satamaan kulkevan transitoliikenteen siirto nykyiseltä Oulun kautta kulkevalta reitiltä lisalmen kautta kulkevalle reitille. Transitojunien siirto edellyttää Ylivieska-lisalmi-rataosalle muutoksia. Rataosan sähköistämistä, lisalmen kolmioraitteen rakentamista ja transitojunien kohtaamisen mahdollistavien pitkien liikennepaikkojen rakentamista Ylivieska-lisalmi-Kontiomäki-välille.

NYKYTILA

Ratayhteys Ylivieskasta lisalmen kautta Kontiomäelle (263 km) on yksiraiteinen. lisalmi-Kontiomäki-väli on sähköistetty. Rataosalla kuljetetaan etupäässä kaivosten tavaraj- ja rikastekuljetuksia, mutta myös kemiantollisuuden ja kemiallisen metsäteollisuuden tuotteita sekä raakapuuta.

Uusimman tavaraliikenteen ennusteen mukaan Ylivieska-lisalmi-rataosan tavaraliikenne tulee vähenevänsä selvästi (ennuste v. 2025 1,8 milj. tonnia), kun se vuonna 2010 oli 2,0 milj. tonnia. Tähän vaikuttavat mm. Siilinjärveltä Kokkolaan satamaan kuljetettavan pasutteen määrän väheneminen sekä Pyhäkummun kaivoksen ehtyminen. Laaditun ennusteen lähtökohtana oli Talvivaaran kaivostoiminnan jatkuminen

HANKE JA TAVOITTEET

Vuonna 2014 valmistunut Ratasuunnitelma sisälsi lisalmi-Ylivieska-välin sähköistuksen ja sen aiheuttamat muutokset nykyisille liikennepaikoille, kolmioraitteen rakentamisen lisalmelle sekä uusien liikennepaikkojen rakentamisen. Ratasuunnitelmasta toteutettaisiin Ylivieska-lisalmi sähköistys, lisalmen kolmioraide ja uudet 925 m pitkät liikennepaikat sekä välisuojaustuspisteiden lisäykset. Hankkeen tavoitteena on Ylivies-

ka-Oulu ja Oulu-Kontiomäki-rataosien välityskyvyn parantaminen sekä transitoliikenteen kilpailukyvyyn parantaminen ohjaamalla Vartiuksen ja Kokkolan sataman välinen transitoliikenne lisalmen kautta kulkevalle reitille. Suunnittelua on jatkettu päivittämällä Vartius-Kontiomäki-Oulu-Ylivieska-välin vertailuvaihtoehtoon kapasiteettitarkasteluja, jotta saadaan käsitys miten transitoliikenne mahtuu sinne. Kapasiteettitilanteen varmistuttua on laadittu uusi HK-laskelma.

AIKATAULU

- Ratasuunnitelma on valmistunut elokuussa 2014 ja on hallinnollisessa käsittelyssä Liikennevirastossa.
- Hankearvioinnin päivitys on valmistunut keväällä 2016.

KUSTANNUKSET

Alkuperäisen ratasuunnitelman kustannusarvio on 125 Milj. € (MAKU 130, 2010=100) ja hyötykustannussuhde h/k 0,43.

Kevennetty vaihtoehto, jossa on vähemmän uusia liikennepaikkoja. Kustannusarvio 97 Milj. € (MAKU 112, 2010=100) ja hyötykustannussuhde h/k 0,74.

Oulun reitin kehittäminen, jossa on mukana Oulun kolmioraide. Kustannusarvio 41 Milj. € (MAKU 112, 2010=100) ja hyötykustannussuhde h/k 1.5.

Huom.

Ylivieska – Kontiomäki – Vartius kehittämisen vaihtoehtot on kuvattu omassa hankekortissaan.

VAIKUTUKSET

- + Edistää rautatiekuljetusten kilpailukykyä
- + Ylivieska-lisalmi-rataosan sähköistys vähentää junaliikenteen hiilidioksidipäästöjä
- Junaliikenteen kasvu lisää junaliikenteen melu- ja tärinähaittoja.